

עזרה בקבלת קצבת ביטוח לאומי לסטודנטים בעלי הפרעת קשב וריכוז

המדריך השלם ל"סל שיקום מקצועי" מהביטוח הלאומי – לסטודנטים בעלי הפרעות קשב וריכוז. סטודנטים אשר מאובחנים עם הפרעות קשב וריכוז יכולים להיות זכאים לסיוע מביטוח לאומי במימון לימודיהם (מקצועי או אקדמי), סיוע שנקרא "שיקום מקצועי".

מכללת אחוה פועלת כדי לעשות סדר בבלגן ולסייע לסטודנטים לקבל את מה שמגיע להם מביטוח לאומי.

הביטוח הלאומי מכיר בהפרעת קשב וריכוז מבחינה רפואית ומאמין ביכולות של סטודנטים צעירים עם הפרעת קשב, ללמוד ולהשתלב בהמשך בשוק העבודה.

לפני שנכנסים לתהליך חשוב להבהיר שביטוח לאומי מכיר בהפרעת קשב אך לא מכיר בשאר לקויות הלמידה. לצערנו, תלמידים שאינם מוכרים עם הפרעת קשב וריכוז, אלא לקויות למידה בלבד לא יוכלו לקבל הכרה מביטוח לאומי.

התהליך מורכב ממספר שלבים:

הכנת תיק מסמכים לתביעה כללית לנכות ומילוי טופס תביעה 7801.
ראיון בוועדה רפואית.
קביעת אחוזי נכות.
ערר למי שנקבעה לו נכות נמוכה מ-20%.
חשוב להיות אמיתיים. אנשים שאכן זקוקים לסיוע יקבלו אותו, אך אנשים שלא – מהר מאוד "ייתפסו ברשת".

הנה השלבים להגשת התביעה לביטוח לאומי בדרך לקבלת "סל השיקום המקצועי".

הכנת תיק מסמכים ומילוי טופס תביעה:
את טופס התביעה (ב/ל 7801) ניתן להוריד מהאתר של ביטוח לאומי או לקבלו בסניף הקרוב לביתכם. רק אם ועדה רפואית תמצא אתכם עם דרגת נכות של 20% ומעלה תוכלו לפנות לאגף השיקום בביטוח לאומי בבקשה למתן "שיקום מקצועי".
לטופס התביעה לנכות כללית (7801) חשוב לצרף את המסמכים הבאים:
אבחון רפואי של הפרעת קשב (לשים לב – אבחון דידקטי/פסיכודידקטי ומת"ל אינם אבחוני קשב רפואיים)
חוות דעת פסיכיאטרית/נוירולוגית עדכנית ומקיפה.
אבחונים דידקטיים, פסיכודידקטיים ופסיכודיאגנוסטיים – אם יש – לא חובה.
המלצות ממורים, גננות – אם יש – לא חובה.
בכל תחום בריאותי יש לצרף את התיק הרפואי המלא מהעבר + מסמך עדכני ומקיף מרופא מומחה בתחום הרלוונטי. לדוגמה – אם הנכם סובלים מאסטמה יש לצרף אישורי עבר על טיפולים ומעקב אצל רופא מומחה וכמובן חוות דעת עדכנית לגבי המצב כיום.
כל המסמכים הרפואיים צריכים להיות מסודרים בסדר כרונולוגי.
ניתן להוסיף מסמכים גם לאחר הגשת המסמכים, עד הוועדה הרפואית כולל, אך לא לאחריה. ניתן לשלוח בפקס או להביא אתכם לוועדה.

ראיון בוועדה רפואית

תוך 60 ימים משליחת תיק המסמכים וטופס התביעה לביטוח הלאומי, תקבלו הביתה מכתב זימון לוועדה רפואית. בוועדה יושב רופא שמתמחה בתחום הבקשה שלכם: אם הבקשה היא על הפרעת קשב וריכוז, הרופא בוועדה יהיה פסיכיאטר או נירולוג (אם בנוסף יש לכם בעיה רפואית לדוגמה בעיית שמיעה, תזומנו לוועדה נוספת עם רופא אף אוזן גרון). בנוסף לרופא ישב בחדר מזכיר/ה שהוא עובד של ביטוח לאומי ותפקידו לרשום ולתעד את הפרוטוקול. ניתן להביא אתכם הורה/רופא/עו"ד וכמובן שניתן להגיע לבדכם.

חשוב מאוד לתאר את דרך ומידת השפעת הפרעת הקשב והריכוז על תחומים שונים בחייכם – מבחינה חברתית, לימודית, תעסוקתית ורגשית. חשוב להדגיש את הדרך הקשה ופחות את התוצאה, כלומר, אם נשאלתם לגבי סיום י"ב עם תעודת בגרות – כדאי לספר על הדרך הקשה שעברתם כדי להגיע לזה – שיעורי עזר, התאמות לימודיות, טיפול תרופתי, טיפול רגשי, שעות בלתי נגמרות של השקעה ועוד.

התקנה החדשה מחודש 09/14, הקובעת 20% על הפרעת קשב וריכוז דורשת צורך קבוע בטיפול תרופתי יומיומי במשך שנה לפחות, עם תגובה חלקית ועם פגיעה קשה בשניים מתוך שלושה תחומים – חברתי, לימודי, תעסוקתי.

חשוב לתאר את תופעות הלוואי שנגרמות מהטיפול התרופתי ואת חסרונותיו.

הכנה לקראת הוועדה מומלצת וחשובה מאוד, כדאי להכין עצמכם למצב בו תצטרכו לשתף את הוועדה באופן פתוח ולספר על התלאות שחוויתם בדרך כבעלי הפרעת קשב וריכוז.

דעה רווחת של תלמידים שפונים לוועדה היא שבמידה שהם משתמשים בריטלין יש סיכוי קטן ביותר שיקבלו את אחוזי הנכות הנדרשים. ההפך הוא הנכון – חשוב להראות מעקב רפואי מלא.

הרופאים בוועדה לא נגדכם. הם אינם מכירים אתכם אך יכולים לעשות זאת בשתי דרכים: מסמכים רפואיים ואבחונים + שיחה אישית בוועדה.

תוך כחודש ישלח אליכם מכתב ההחלטה עם הפרוטוקול. דרגת נכות של 20% ומעלה יכולה לאפשר מעבר לשלב הבא, שלב ה"שיקום המקצועי".

קביעת אחוזי נכות

מי שנקבעה לו נכות של 20% לפחות יכול לברר זכאותו לשיקום, היינו עזרה בלימודים.

סל שיקום מלא יכול להגיע לכ- 55,000 ₪ לשנת לימודים. סל זה כולל:

קצבה חודשית של עד 2,300 ₪

שכ"ל אוניברסיטאי

שכ"ד של עד 1,200 ₪ בחודש

שיעורי עזר, מחשב

הוצאות נסיעה ועוד

חשוב לדעת:

בחודש 01/15 יצא חוזר שיקום שקובע כי מי שנקבעה לו נכות של 20%-65% יוכל לקבל שיקום לשנת לימודים אחת, שנת הלימודים האחרונה.

אבל חשוב לדעת שבחוזר זה נקבעו גם חריגים שמאפשרים קבלת שיקום ליותר משנת לימודים אחת. כדי לקבל אישור כזה, יש לפעול מול עובד השיקום בהתאם לתנאי החוזר ולנהלים שיקבעו על ידי אגף השיקום.

חשוב לדעת:

תוכלו לקבל החזר רק על שנה אחורה ולכן מומלץ להתחיל בתהליך כמה שיותר מר לפעמים אפילו לפני שהתחלתם ללמוד.

כדאי להגיע בימי ושעות קבלת הקהל (פרטים לגבי כל סניף ניתן למצוא באתר ביטוח לאומי) ולבקש לתאם פגישה עם עובד שיקום, שהוא עובד סוציאלי בהכשרתו ומטרתה לבדוק האם אתם זכאים לשיקום. מדובר בתהליך אישי ופרטני בו מפעיל עובד השיקום שיקול דעת מקצועי בהתאם לנהלים בביטוח לאומי.

בשיקום נבדקים פרמטרים שונים משלב הנכות. לכן, מומלץ לקבל יעוץ והכוונה אישיים. בחלק מהמקרים ביטוח לאומי מפנה לאבחון תעסוקתי במכוני אבחון והשמה כדוגמת "מכון רום".

לאחר שתביעת השיקום מאושרת וגם תכנית הלימודים, תידרשו ע"י עובד השיקום להעביר טפסים שונים, כמו דו"ח נוכחות, מערכת שעות, ועוד. תקבלו הנחיות ברורות מעובד השיקום, אשר לכל אחד יש שיטות עבודה שונות.

חשוב לדעת

תהליך קבלת סיוע מהשיקום הוא תהליך ארוך ומורכב, אבל תלמידים רבים שלנו הצליחו לקבלו. חשוב לקבל יעוץ והכוונה אישיים לכל שלב.

ערר למי שנקבעה לו נכות נמוכה מ-20%

במידה שהנכות המשוקללת שנקבעה נמוכה מ-20%, כדאי לשקול הגשת ערר לביטוח הלאומי תוך 60 ימים מהיום בו קיבלתם את מכתב ההחלטה.

לפני הגשת ערר כדאי להתייעץ עם איש מקצוע ולהכין תיק רפואי נוסף, כולל חוות דעת.

בהנחה שהערר נדחה, ניתן להגיש תביעה לבית הדין לעבודה בשאלת חוק בלבד. על מנת לפעול בצורה זו יש להיוועץ עם עו"ד. ניתן לקבל סיוע משפטי ללא תשלום בסניפי שי"ל, יש לבדוק בעיר מגוריכם אם ניתן ייעוץ כזה.

יישר כח ובהצלחה!

נכתב בשיתוף עם עו"ד סיגל דקל באואר.